

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1997 йил 15 октябрь, чоршанба

№ 82 (10.961)

Эркин нархда сотилади

ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ — БОШ ВАЗИФА

КЕЧА Тошкент вилояти ҳокимлигида қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришга бағишланган вилоят фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда вилоят ҳокимининг муовинлари, бўлимлар, бошқармаларнинг бошлиқлари, туманларнинг ҳокимлари, туман қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги бошқармалари бошлиқлари, жамоа ва деҳқон-фермер хўжалиқлари раҳбарлари иштирок этдилар.

Йиғилишда вилоят ҳокими Э. Рўзиев республика Президенти И. А. Каримовнинг шу йил 7 октябрь кунини қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш бўйича республика комиссиясининг йиғилишида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида маъруза қилди.

Фаоллар йиғилиши иштирокчилари кун тартибидега масала юзасидан ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат маслаҳатчиси Т. А. Алимов иштирок этди ва сўзга чиқди.

Фаоллар йиғилишида қўрилган масала юзасидан тегишли тadbирлар белгиланди.

Вилоят туманларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1997 йил 14 октябрда бўлган

МАЪЛУМОТ

(режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — туманлар, иккинчи устун — бир қунда, учинчи устун — мавсум бошидан бери

Ўртачирчиқ	2,36	75,60
Юқоричирчиқ	3,04	72,22
Чиноз	1,51	70,11
Янгийўл	2,01	64,14
Бўка	2,26	60,66
Бекобод	1,91	59,99
Пскент	2,25	55,77
Куйичирчиқ	2,50	48,86
Оққўрғон	3,41	26,28
Вилоят бўйича	2,40	57,34
1996 йилда бўлган эди	2,29	57,89

Тезкор матбуот гуруҳи хабар қилади

ҚИРҚНИ КЎЗЛАШЯПТИ

ОЙБЕК номли жамоа хўжалигида деҳқон-фермер хўжалиқлари кўп. Аммо Эрмат Абдуқаҳоров бошлиқ фермер хўжалиги сентябрь ойидаёқ улар орасида биринчи бўлиб режани бажариб, маррага етган эди.

Фермер хўжалиги давлатга жами 18,5 тонна пахта топширди. Ҳосилдорлик 37 центнерга етди. Пахтанинг 4 тоннасини фермернинг оила аъзолари — Ҳанифа ва Матлуба Абдуқаҳоровалар теришди. Фермер хўжалиги ҳосилдорлики гектарга 40 центнерга етказишни мўлжаллапти.

Зулфиддин САПАРОВ, Бекобод тумани.

БИРИНЧИ БЎЛИБ МАРРАГА ЕТДИ

ЧИНОЗ туманидаги Собир Раҳимов номли жамоа хўжалигининг Фатхиддин Жўраев бошлиқ бригадаси аъзолари 39 гектар майдондан 99 тонна пахта топшириб, хўжаликда биринчи бўлиб йиллик режани бажаришди. Ҳар гектар ердан 25,7 центнердан ҳосил териб олинди. Бригада ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, яна 20 тонна пахта териб, ҳосилдорлики 30 центнерга етказишга қарор қилди.

Ҳар бир сўмлик сарф-ҳаражат тежалиб, ўз ўрнида ишлатилгани яхши натижа берди, — дейди Ф. Жўраев. — Даромадимиз 2 миллион 350 миң сўмга етди. 1,2 миллион сўм соф фойда олдик. Шунинг 480 миң сўминини 25 нафар бригада аъзоларига иш ҳақи сифатида бериляпти.

Энг кўп пахта терган теримчилар иш ҳақидан ташқари пул мукофотлари ҳам олмақдалар. 2,8 — 3,5 тонна пахта териб топширган Нарғиза Аҳмедова, Тошўлтай Бегалиев, Манзура Қолдиқороева ана шундай мукофотнинг совридорлари бўлишди.

Рустам КАМОЛОВ.

РЕЖА УДДАЛАНДИ

Тўлаган Исоқов бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари Бўка туманининг Йўлдош Хожиматов номли жамоа хўжалигида биринчилардан бўлиб маррага етдилар.

Улар 34 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, ҳар гектар ердан олинган ҳосилдорлики 27,7 центнерданга етказдилар.

Бригада жамоаси ўз имкониятларини чамалаб қўриб, яна 20 тонна «оқолтин» териб беришга аҳд қилди.

Карим НОРБОВЕВ.

Вилоят ҳаёти янгиликлар, одамлар, воқеалар

ҚЎШМА КОРХОНА ИШ БОШЛАДИ

КЕЧА Келес шаҳридаги «Шароб» ҳиссадорлик жамияти қошида болгариялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда «Болгар-Шароб» қўшма корхонасининг очилиш маросими бўлиб ўтди.

Жўра Тошўлатов раҳбарлик қилаётган ўшбу корхонада дастлабки маҳсулотлар — вино, ароқ, бренди каби спиртли ичимликлар ишлаб чиқарила бошланди.

Корхона аъзоларининг максиди республикамиз бозорига ўзларининг сифатли маҳсулотлари билан баҳоли-қудрат ҳисса қўшишдан иборатдир.

Савдулла МАТЕКУВОВ.

ЯНГИ ТЕГИРМОН ИШГА ТУШДИ

«БАЙТИКЎРҒОН» жамоа хўжалигида эл-юртга катта наф келтираётган тadbиркорлар сони кўпайиб бормоқда.

Ана шулардан бири Худойберган, энг қулай бўлган жойга Холиқовдир. У ўз жамғармаси ҳисобидан монда ҳар кун 300—400 кичик тегирмон сотиб ва хўжаликнинг марказига — ҳамма учун қулай бўлган жойга килограмм бугдой тортиниб, ун қилиб берилмоқда.

ЯНА БИТТАГА КЎПАЙДИ

ОЛМАЛИҚДАГИ «Аммофос» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси қўлдан чиқаётган турли маъданли ўғитлар республикамиз қишлоқ хўжалигида, айниқса, унинг етакчи тармоғи-пахтачиликда кенг ишлатилмоқда. Корхонанинг бундай маҳсулотлари ўзининг сифати даражаси юқорилиги билан ажралиб туради.

Шу тўғрисида бундай «ер хамиртуруши»ни ҳаққонлик билан айтиш мумкин. Россия, Қозоғистон, АҚШ, Хитой, Жанубий Корея каби хорижий миқозлари қатори яна битта мамлакатга кўпайди.

А. ҲАМИДОВ.

ДАЛА ШИЙПОНИДАГИ УЧРАШУВЛАР

ТОШКЕНТ Давлат аграр университетини талабалари ўртачирчиқ туманида жойлашган тажриба-ўқув хўжалиги далаларида деҳқончилик қилиб, билим ва тажрибаларини оширадлар. Улар хўжаликда мўл ҳосил етиштиришди. Уни йиғиб-териб, саранжомлаб олиш ҳам талабаларнинг зиммасида бўляпти. Улар тараётган ҳосил кунига ўртача 60—70 килограммданга тушяпти. Уктам Бухоров, Илҳом Сухонов, Комил Қорабоев, Абдуазим Окбоев, Умид Мамадалиев, Нилуфар Шодиева ва бошқа ўнлаб илгор теримчилар эса кунига хирмонга 100—110 килограммдан пахта топширмоқдалар.

Яқинда «Камолот» ёшлар жамғармаси вилоят бўлими ташаббуси билан бир гуруҳ санъаткорлар, ёзувчи ва жамоатчилик вакиллари улар ҳузурини бўлишди. Дала шийпониде бўлиб ўтган учрашувда халқаро Амир Темур экспедицияси раҳбари Фахриддин Ашрафқўжаев, Раҳимжон Солихов, Қаҳрамон Муратовлар экспедиция олиб борган хайри ишлар ҳақида хўжа қилиб бердилар.

«Камолот» жамғармаси қошида ташкил этилган «Мутти» гуруҳи, Тошкент Давлат консерваториясининг хонанда ва созандалари ижро этган куй ва қўшиқлар, ичакўзди хандалар ёшларда яхши таассурот қолдириди. Шу кунги илгор теримчиларга «Камолот» жамғармасининг кимматбахо совғалари ва пул мукофотлари ҳам топширилди.

Жўра МАҲМУДОВ.

ДЎРМОНДА ЯНГРАГАН ҚЎШИҚЛАР

«ДЎСТИК тароналари» дастасининг ташкил этилганга ҳали кўп бўлган йўқ. Аммо ўтган давр мобайнида бу гуруҳ ўз мухлисларига эга бўлиб бормоқда.

Қибрай тумани «Дўрмон» жамоа хўжалигининг Рустам Ибрагимов бошчилик қилаётган сабзавотчилик бригадаси дала шийпониде «Дўстлик тароналари» дастаси хонанда ва созандалари гуруҳининг концерти номийиш этилди. Дадамуродов Муродов ва Аҳмадجان Бегматовлар ижро этган дилрабо қўшиқлар сабзавоткорлар қалбига ҳузур бахш этди.

Абдул ҲАМИД.

Вилоят ҳаёти янгиликлар, одамлар, воқеалар

Бу ҳақда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш бўйича республика комиссияси мажлисида гапирилган эди

ДАРОМАДНИНГ УЧ МАНБАИ

Юқоричирчиқ туманидаги «Гулистон» корпорациясига пай усули юксак самаралар бермоқда.

Яқинда республика Вазирлар Маҳкамасида қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш масалаларига бағишланган йиғилишда қатор хўжалиқларнинг номлари алоҳида тилга олинди. Юқоричирчиқ туманидаги «Гулистон» халқ корпора-

цияси ҳам кейинги йилларда иқтисодий ислохотларни изчиллик билан ҳаётга татбиқ эта бориб, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Куйида ана шу корпорациянинг фаолияти ҳақида хўжа қиламиз.

да улуши бўлган барча акциядорлар бундай даромадан баҳраманд бўлдилар. Йил натижалари бўйича тўрт миллион сўмдан ортиқ маблағ акциядорларга бўлиб берилди. Бошқача айтганда, хўжаликда бир вақтлар ишлаб кетган, асосий воситаларни вужудга келтиришда муайян ҳиссаси бўлган кишилар ва пенсионерлар ҳам бугунги кунда ўзини мулкдор санамоқда, хўжалик одаётган фойданинг муайян қисмига эгалик қилмоқда.

— Хўжаликда мулкчилик шаклини ўзгартириш мақсадида бу борадаги кўпгина тажрибаларни ўрганиб, — дейди корпорация бошқарувчи кенгаши раиси Асқар Каримов. — Ниҳоят, ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига ўтишга қарор қилинди. Хўжаликка иккита мустақил ҳуқуққа эга фирма аъзо бўлиб кириш истагини билдиргач, корпорация тизими ташкил топди. Жамоа хўжалигининг мулки шу ерда ишлаган кишиларнинг бир неча ўн йиллик маҳсули, албатта. Шундан елиб чиқиб, ҳар бир жамоа аъзосининг умуммулкдаги ҳиссаси, яъни пайи аниқланди. Бунга иш ҳақи асос қилиб олинди. Асосий воситалар 95,9 миллион сўм баҳоланди. Улар асосан 1965 йилдан кейин шаклланди хисобга олинди, ҳиссадорлар сафига кейинги ўттиз йил ичида хўжаликда ишлаб кетган ва ғалаб келётган кишилар киритилди. Беш мингга акция сertiфикати чиқарилди. Ҳозиргача уларнинг уч мингга яқини тарқатилган.

«Гулистон» жамоа хўжалиги корпорацияга айлантирилган, унинг аъзолари бугунги кунда бир неча даромад манбаига эга бўлди. Биринчи манба — бу иш ҳақи. Ҳар бир меҳнатқаш шу жамоа аъзоси сифатида лавозими, бажарган ишининг ҳажми, сифатига яраша ҳақ олмақда. Иккинчи манба — бу мукофот. Ҳуеусан, ўтган йил якунига қараб, ишлаб чиқаришни рағбатлантириш ва истеъмол фонди учун 4 миллион 643 миң сўм ажратилди. Яна бир даромад манбаи — бу пайга тўланадиган дивидентлар. Яқинда нафақат хўжалик аъзолари, балки, умуммулк-

пайдо бўлди. Энг муҳими, деҳқоннинг ўз меҳнат натижаларидан манфаатдорлиги, ердан, сувдан, техника, ўғит, меҳнат ресурсларидан фойдаланиш самаралорлиги ортди. Ёпиқ ҳиссадорлик жамияти шаклидаги корпорация кўп тармоқли, йирик, ички кооперация кучли ривожланган хўжаликка айланиб бормоқда. Айни пайда унинг таркибиде еттига агрофирма мавжуд, уларнинг тўрттаси деҳқончилик, қолганлари эса чорвачилик, техника ишлари, маданий-маиший соҳа бўйича шуғулланмоқда. Улар иш юритиш, меҳнатни ташкил этишда мустақилдир.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгунга қадар ҳам кўпгина ислохотлар ўтказилганини яхши биламиз. Улар хўжалик мустақиллигини оширишга қаратилгани ҳам маълум. Аммо, бунда бошқариш, режалаштириш, ресурслар билан таъминлаш «оқорининг тасарруфида қолаверарди. Ҳатто, маҳсулотни сотиш, фойдани тақсимлаш тартиблари, метьёрларини ишлаб чиқариш тартиби иш ҳақи ва мукофотларни тўлаш қондаларига ўша ердан белгилашар эди. Ана шунинг оқибатида янгиликлар амалда қўйилган самарани бермай қорғош қилиб кетар эди. Хўжалик баъисоли тушовланган тулпордек эди. Мустақиллик шарофати билан бу тушов узилди. Бугунги кунда хўжалик тўла маънода эркин. Демак, нурули мангиллар ва улў мақсадлар сари бемалол ҳаракат қилса бўлади.

Неъмат ДУШАЕВ, ЎЗА мухбири.

Мустақил республикамизнинг бугунги ҳаёти, юрtdошларимизнинг орузинтиллари кўриб беихтиёр севиносан киши. Қаранг-да, кимдир кичик корхона очиб маҳсулот ишлаб чиқаришти, кимдир сеvimли касб-кори, ҳунармандлик билан шуғулланмоқда, яна кимдир тижорат соҳасида ўзини синаб кўраётди. Хуллас, ҳар бир шахс муайян мулкка нисбатан ўз ҳуқуқини эмин-эркин амалга оширмоқда. Бинобарин, бизда давлатимиз қудратининг юксалиши, жамиятимизда иқтисодий-сиёсий барқарорлиқнинг таъминлашида муҳим аҳамият касб этувчи қатлам — мулкдорлар синфи шаклланаётди. Лекин ҳусусий табирикорлик билан ҳамма ҳам бирдай шуғуллана олмайди. Шу бонис мулкдор бўлишининг иккинчи муҳим омиллини қўллаш, яъни буни қиматли қорғозлар воситасида амалга ошириш учун кенг йўл очиб берилди. Шу маънода пойтахт вилоятинида қишлоқ хўжалик корхоналарининг ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятлари, корпорацияларга айлантиришнинг аҳамияти кўпайиб кетди. Бу борада Юқоричирчиқ туманидаги «Гулистон» корпорациясига ўзига хос таж-

риба тўпланмоқда. Корпорацияда ишлаб чиқариш режалари ошириб бажарилмоқда. Хусусан, хўжаликда ўтган йилги тўрт миң тоннага яқин дон, қарийб 5200 тонна пахта, шунингдек, кўп миқдорда сабзавот, гўшт ва суг, пилла етиштирилди. Деҳқончиликда ҳосилдорлик анча юқори. Ҳар гектар майдондан ўртача 45 центнердан дон, 32 центнердан ошириб пахта, 300 центнердан сабзавот йиғиштириб олинмоқда. Бошқача айтганда, бултур галлачиликдан уч ярим миллион сўм, пахтачиликдан эса 5 миллион 150 миң сўм фойда кўрилди. Муваффақият омилли, оддий ва ҳаммаимизга маълум. Бу ерда иқтисодий ислохот изчил амалга оширилмоқда, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илгор усулидан самарали фойдаланилаётди.

Шу ўринда хўжаликда иқтисодий ислохотларни амалга ошириш ўз тарихига эга эҳалигига эътибор қаратиш лозим. Агар иш юритиш бу ерда етмининчи йилларда бригада усулида ташкил этилган бўлса, саксонинчи йилларга келиб ижара пудрати кенг қулоч ёйди. Айни пайда деҳқончиликда тўлиқ оила пудратига ўтишти. Хўжаликда бугунги кунда юзлаб оилавий пудратчилар мавжуд.

БАЙРАМГА ҲОЗИРЛИК ҚИЗГИН

Бухоро ва Хева шаҳарларининг кутлуг 2500 йиллиги тўйи тобора яқинлашмоқда. Улкан умумхалқ байрами сифатида нишонланган бу тантаналарнинг юксак савияда ўтказилишини таъминлаш чора-тадбирлари қўрилмоқда. Ушбу юбилейларга тайёрлик қилиш ва уни ўтказиш ташкили кўмитаси аъзоларидан бир гуруҳи Хевага келди. Бу ерда тегишли вазирлик, қу-

мита, уюшма ва идоралар раҳбарлари иштирокида юбилейга ҳозирлик қандай бораётгани муҳокама этилди, байрам тadbирлари ўтказилган жойлар кўздан кечирилди. Республика Маданият ишлари вазири Х. Жўраев, юбилей тadbирлашган томоқсининг бош режиссери Р. Ҳамидов аъборот берди. Ўзбекистон Фанлар академиясини президентиги Т. Жўраев юбилей муносибати билан ўзгайилданган ил-

мий конференцияга ҳозирлик билан боғлиқ масалаларга тўхтди. Йиғилишда таъбирларлик ишларини ниҳоятга етказиш юзасидан муваффақ раҳбарларга аниқ курсатмалар берилди. Муҳокамада Президентнинг Давлат маслаҳатчиси У. Раҳматов, Бош вазир уринбосари А. Азизқўжаев сўзга чиқди. Йиғилишда вилоят ҳокими И. Юсупов қатнашди.

(ЎЗА).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ га обуна бўлинг!

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Мамлакатимизда 1998 йил учун вақтли матбуот нашрларига обуна бошланди. Ҳар йиллик бу йил ҳам газетамиз Сизнинг энг яқин маслаҳатдошингиз, ҳамроҳингиз бўлиб қолишига ишонамиз.

Давроқе, эслатиб ўтамиз: «Тошкент ҳақиқати»га обуна нархи бошқа газеталарга нисбатан бирмунча арзон.

Бизнинг нашр кўрсаткичимиз; яққа обуначилар учун: 205, ташиқолатар учун: 206

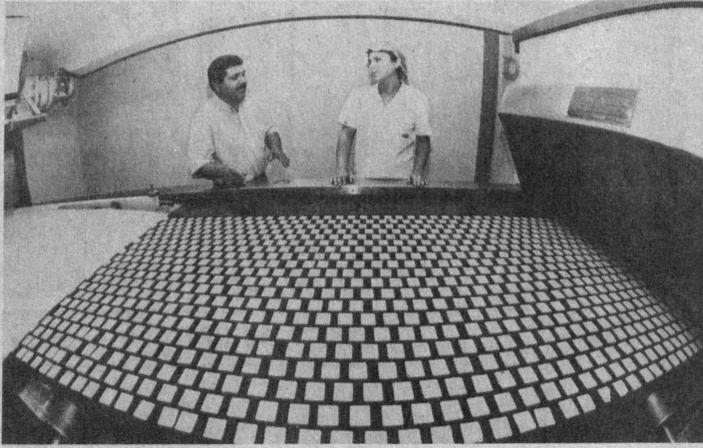
«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»га ёзилинг!

Вилоят ҳаёти янгиликлар, одамлар, воқеалар

Оҳангаронда Туркия корхонаси

МАМЛАКАТИМИЗДАГИ сийёсий ва иқтисодий барқарорлик чет эл инвесторларини тобора кўпроқ унга жалб қилмоқда. Улар ўз маблағлари ҳисобига қўшма корхоналар ва алоҳида ишлаб чиқаришлар ташкил этишпти. Туркиянинг машҳур «Айлин Гида Санайи» фирмаси ҳам бу ишда тобора фаол қатнашмоқда. Унинг Оҳангарон шаҳрида ишга туширилган шубба корхонаси қандалатчилик маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда.

Хозирча бу ерда Туркия асбоб-ускуналари ёрдамида ҳар куни 4,5 тоннагача беш хил

печенье ишлаб чиқарилмоқда. Лекин, унинг кубвати анча ошқидир. Бу кубватлар тўла ўзлаштирилгач, қунига турли хил ширинликларни тайёрлаш 15 тоннагача етди. Корхона таъсисчилари вақти келиб фақат Ўзбекистон бозорини шундай истеъмол маҳсулотлари билан тўлдиролмади ташқари уларни Марказий Осиё республикаларига ҳам экспорт қилишни назарда тутмоқдалар.

Корхона ишлаб чиқариш юксак маданиятлиги билан ҳам ажралиб туради. Барча цехлар саранжом-сарийшта. Урнатилган

асбоб-ускуналарни маҳаллий йигит ва кизлар бошқармоқдалар. Хозирча ишчилар сони 100 кишини ташкил этиб турпти. Бу ёш ишчиларга Туркиядан келган 12 нафар мутахассис муракаб қандалатчилик маҳоратини эгаллашларида ёрдам бермоқда.

Фирма раҳбарлиги корхонанинг нисом жамғармисига 1 миллион 240 минг доллар ажратди. Кейинчалик уни қанғайтиришга қарор қилинди. Бу ерда халқ истеъмоли товарлари тайёрлаш бўйича яна 2 та фабрика қуриш назарда тутилмоқда.

Тамара КРИКУНОВА.

СУРАТЛАРДА: фабрика директори Ундар Мамадали ва назоратчи Светлана Сидорова маҳсулот сифатини текширмоқда; қадокловча Фотима Сотиболдиева (чапдан унгра) ва бош директор уринбосарлари Сайфиiddин Зайниiddин (Ўзбекистон), Уздурап Марийш (Туркия) маҳсулот ҳақида фикрлашмоқдалар.

Равайн НУРИДДИНОВ (ЎзА) олган суратлар.

ЯНГИ ЙЎЛЛАР ОЧДИ

Олти йилдирки, Хитой Халқ Республикаси Синьзян (Уйғур Мухторияти)нинг пойтахти Урумчи шаҳрида Халқаро Урумчи ташқи иқтисодий ва савдо ярмаркасини ўтказиш анъанасига айланган. Уйғур Мухторияти ташқи савдо ва иқтисодий ҳамкорлик бўлими томонидан шу йилнинг 1-8 сентябрь кунлари ташкил этилган ва ўтказилган ярмарка урумчиликлар учун муҳим воқеалардан бири бўлиб, унга жуда катта тайёргарлик қўрилган эди.

Умумий майдони 15000 м² ёпиқ ва 17000 м² очиқ майдонни ташкил этган Урумчи кўргазмалар марказида бўлиб ўтган ушбу анжуманда жажоннинг 12 мамлакатидан 1050 фирма ва компаниялар, 40 дан зиёд мамлакат вакиллари ўз маҳсулотларини кенг намойиш этдилар. Ўзбекистон ҳам илк бор мазкур анжуманда қатнашди. Республика-миздан «Ўзавтосаноат», «Ўзкимёсаноат», «Ўзэлтеханоат», «Ўзенгилсаноат» асоссиациялари, «Ўзқишлоқмаш холдинг», «Ўзметасабзавотвиноаноати — холдинг» компаниялари, Маҳаллий саноат, Социалитал, Ист Баттерфляй, Самарқанд — Прага, Республика фантехника Давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг «Марказсаноатэкспорт» фирмалари, «Марказий Осиё Транс» транспорт экспедиторлик компанияси иштирок этдилар. Шунинг айтиш кераки, республикамиз қатнашчилари ҳам бу тадбирга катта тайёргарлик қўрдилар. Улар ўз ташкилотлари, корхоналари фаолиятини ёритувчи реклама проспектилари, маълумотнома, нишонлар тайёрлаб келдилар. Ярмарка иштирокчилари ўз соҳаларига алоқадор бўлган мутахассислар билан қизгин музокаралар олиб бордилар. Бу тадбирда республикамизнинг иштироки уни Осиё бозоридидаги ўз ўрнини, мавқеини янада мустаҳкамлади, доврўғини дунёга таратди, десак муболаға бўлмайди. Вакилларимиз олиб келган маҳсулотлар меҳмонларда катта қизиқиш уйғотди. Айниқса, Асака автомобил заводи ишлаб чиқараётган «Нексия», «Дамас», «Тико» енгил автомобиллари ҳар дақиқа меҳмонлар диққатини жалб қилиб турди. Кўргазманинг сўнги кунини эса Урумчи шаҳри кўчалари бўйлаб ўтказилган автопойга шахарликлар қалбига узоқ вақт сақланиб қолишига шубҳа йўқ. Асака заводининг илк қалдирғочлари шахар кўчаларида гўёки учиб бордилар.

«Ўзавтосаноат» асоссиацияси Пекин шаҳрининг «Мей Кей» компанияси билан 2,5 миллион АҚШ доллари миқдорда 200-300 дона, «Куйун» Урумчи савдо компаниясига 740 минг АҚШ доллари нархида 100 дона, Қозғистоннинг «Шокон» техник-иқтисодий излаш ва инвестицион лойиҳа бюросига 1.722.000 АҚШ доллари нархида 300 дона «Тико» енгил автомобиллари етказиб бериш тўғрисида келишиб олдилар. Узининг 15 корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотлари билан иштирок этган «Ўзқишлоқмашхолдинг» компанияси ХХРнинг Октябрь трактор заводи билан 2 миллион 407 минг АҚШ доллари нархида минитракторлар учун эҳтиёт қисмлар етказиб бериш ҳақидаги битимни имзолади. Уйғур журналистлари бу компаниянинг фаолиятини ёритишга катта аҳамият бердилар. Мазкур компа-

ланди. «Ўзбекингилсаноат» асоссиацияси корхоналарининг маҳсулотлари доврўғи аллақачон хитойликларга маълум экан. Ўзбек чининси, пой-абзали, миллий матолари ярмарка меҳмонлари ҳукмига ҳавола қилинди. Мамлакатнинг ўнга яқин корхоналари енгил саноат корхоналари билан ҳамкорлик қилиш истагини билдирдилар.

«Совпластитал», «Ист Баттерфляй», «Самарқанд—Прага» қўшма корхоналари маҳсулотларига бўлган қизиқиш ҳар дақиқада сезилиб турди. «Ист Баттерфляй» Ўзбек-Ҳинд Швейцария қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган экологик тоза идишларини савдо қилиш юзасидан «Зонг Шантреймарк» фирмаси қошида ваколлатхона очиш ҳақида таклиф киритилди.

Ўзбекистон Республикаси Фантехника давлат қўмитаси фаолияти билан ХХР, Қозғистон, Россия, АҚШ ва бир қатор мамлакатларнинг юздан ортқ фирма ва компанияларининг вакиллари танишдилар. Хун-Пун Ко (Суар) Шанхай фармацевтика компанияси, Россиянинг Синва савдо фирмаси ва бошқалар ҳамкорликда ишлашни таклиф этдилар. Шунингдек, қорақул, қуруқ мева етказиб бериш бўйича ҳам музокара олиб борилди. «Ўзметасабзавот холдинг» компанияси ҳам хитойлик мутахассислар билан ҳамкорлик қилиш, Хитой бозорини ўз маҳсулотлари билан тўлдирish ҳақида келишиб олишди. Шунингдек, Тошкент авиация ИЧБ, «Инновация», «Марказий Осиё Транс», «Марказсаноатэкспорт» фирмалари ҳам ижобий натижаларга эришдилар.

Ушбу ярмарка Ўзбекистоннинг фақатгина айрим соҳалари билангина жажон оммасини таништирди. Кўргазма кунлари Ўзбекистон бўлимининг кириш қисми аъло даражада безатилгани билан алоҳида ажралиб турди. Ярмарка ҳайъатининг қарорига кўра Ўзбекистон «Ярмаркани аъло даражада ташкил қилгани учун» соврини билан мукофотланди.

Ватанимиз равнақи, она юртимизни жажонга танилишига, чет элликлар билан савдо-сотикни, ўзаро ҳамкорликни урнатилга, Ўзбекистонни жажон бозорига дадил кириб боришида муҳим роль ўйнаган бу анжуман биз учун ана шундай муваффақият билан яқунланди.

Маҳмуда ИСМОЙЛОВА,
«Ўзэкспомарказ» РККС ахборот бўлими бошлиғи.

ДАРОМАД КЎПАЙМОҚДА, МАНФААТДОРЛИК ОРТМОҚДА

Ёнида «Бекобод автотранспорт корхонаси» ёзуви бўлган автобусларни вилоятимизнинг деярли барча шаҳарлари ва туманларида учратиш мумкин. Улар туни кун фуқаролар хизматида бўлиб, уларнинг узогини яқин, огирини енгил қилмоқда. Бу йилдан бошлаб эса хизмат кўрсатиш доираси янада кенгайди.

Автобуслар қатнаётган манзилгоҳлар кўпайди. Бозор иқтисодиёти шароитида йўловчиларнинг эҳтиёжи ҳисобга олиниб қатор янги йўналишлар ўзлаштирилди. Марказий Осиёдаги қардosh мамлакатларга ҳам автобуслар қатнамоқда. Буюртмалар бўйича автокорхонага қаршали транспорт воситалари Алматига, Туркистонга, ҳатто Россиянинг Оренбург ва бошқа шаҳарларига ҳам бермоқда.

— Қўшимча йўналишлар очишни давр тақозо этмоқда, — дейди автосарой раҳбари Абдуғани Мухиддинов. — Албатта, бунда имкониятларимизни ҳам ҳисобга олаётимиз. Узоқ масофага қатнаш учун энг замонавий автобусларни ва тажрибали ҳайдовчиларни ажратаямиз. Икарус-255, Икарус-266, ДЭУ русумли машиналаридан фойдаланаямиз. Бу ҳам жажонимиз даромадини кўпайтиришга ёрдам бермоқда.

Бозор муносабатларига ўтиш жараёнида даромад, демак фойда олишнинг янги-янги манбаларини излаш керак. Шундай қилин-маса иқтисодий огир аҳволга тушиб қолиш мумкин. Айни вақтда барча йўналишлар бўйича қатнаётган ҳайдовчиларнинг моддий манфаатларини ўз меҳнатлари натижасига боғлиқлиги янада кучайтирилди. Кўп жиҳатдан шу туфайли

хам йўловчиларга хизмат кўрсатишда силжишга эришяёмиз. Корхона хиссадорлик жажонига айлангангидан кейин унинг аксарият мулки жажонаки бўлиб қолди. Бу меҳнатга муносабатни кескин яхшилади. Ўз вазифасини виждонан ва ҳалол бажарадиган транспортчилар сафи кенгайиб бораёпти. Натижада жажонинг иш

кўрсаткичлари йил бошидан бери ой сайин яхшиланаяпти. Утган саккиз ой ақунлари ҳам шундан далолат бериб турипти.

Шу даврда ялпи ташилган йўловчилар сони деярли 11,5 миллион кишини ташкил этди. Йўловчи-километр кўрсаткичи бўйича топширик 107,2 фоизга борди. Қўшимча 7 миллион-йўловчи — километр йўл босилди.

Бу эса даромаднинг ортишида ҳал қилувчи омил бўлиб хизмат қилди. Хозирги бозор иқтисодиёти шароитида эса даромад ва фойда ишлаб чиқаришни ривожлантириш, жажонинг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш учун қулай имкониятлар вужудга келтиради. Шунинг ҳисобга олган транспортчилар ҳар бир литр ёнилғимойлаш материалларини, шиналарни, эҳтиёт қисмларни тежаб-тергаб ишлатишга, автотранспорт воситаларининг техник ҳолатини яхшилашга, уларнинг таъмир-сиз ҳаракатда бўлиш

муддатларини узайтиришга катта эътибор бермоқдалар. Шу туфайли ҳам жорий йилнинг ўтган ойларида олинган даромад ҳажми чакки бўлмади. Режада ялпи даромаднинг 76 миллион 323 минг сўм бўлиши белгиланган эди. Амалда жами қўрилган даромад 94 миллион сўмдан ҳам ортқроқ бўлди ёки 125,4 фоизни ташкил этди. Шундай қилиб қўшимча 19422 сўмлик даромад қўрилди. Айни вақтда ишлаб чиқаришнинг фойдаси 8,09 фоизни ташкил этиб, 6 миллион 452 минг сўмга етди.

Жажома фаолиятининг бошқа қирралари ҳақида ҳам қисқача тўхташ лозим. У Бекобод бўйича ўтказилаётган «Экология ва саломатлик кунлари» кўрик-танловиди ҳам қатнашмоқда. Бу кўрик-танловнинг ўтган босқичларида биринчи ўринни, биринчи даражали диплом ҳамда пул мукофотини олишга муяссар бўлди.

«Тошвилюловчитранс» концерни корхоналари ўртасида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш ва унинг самарасини ошириш юзасидан ташкил этилган танловда ҳам бўш келмаёпти. Унда иккинчи ўрин ва 70 минг сўмлик пул мукофотини олди.

Жажома йўловчиларга кўрсатилётган транспорт хизматини яхшилашнинг янги-янги имкониятларини излашни давом эттираяпти. Бу эса меҳнатда янада салмоқлироқ натижаларга эришиш гарови бўлади.

М. МАХМУДОВ.

Хиссадорлик жамиятида

Хозирда фанга 105 элемент ва уларнинг бирикмалари маълум бўлиб, улар маълум қонуниятга бўйсунди. Табиатда мавжуд бўлган ана шу қимбўй элементларнинг ҳар бири ихтиро этилганга қадар қанчалар олиму фузалолар тер тўкишди, табиат сирларини оғишда фидойийлик қилдилар, баъзилари бу йўлда ҳалок ҳам бўлдилар. Хуросон шоҳи Ал Мансурнинг жоҳилиги туфайли буюк кимёгарлардан бўлган Ал-Розий кўр бўлиб қолди. Ибн Сино асарлари ёкиб юборилди, Р. Лулл Африкада тошбўронда ўлдирилди. ХХ асрга келиб атом сирларни очилгач, унинг кунидан нотўғри йўлда фойдаланган кимсалар Япониянинг икки шаҳри кулини кўкка совурдилар. Кимёвий элементлар ва бирикмаларининг ҳоссалари нақадар турли-туманлиги ранг-баранглиги, улкан кубват ва энергияни ўзида потенциал ҳолда сақлаб туриши кўпчиликни ҳайрон қолдиради. Ҳар хил фикрларни ўйлашга, тажрибалар ўтказишга, қўпична жавоб топа олмаётган учун саволга жавоб тополмай қолишга тўғри келади. Мен умр бўйи кимёга қизиқиб келдим, унинг сир-асрорларини ўрганишга, янгилик яратиш, улардан халқ хўжалигида қўлланиш мақсадини бўлди. Талабаларимизга маърузалар ўқир эканман, дунё маълумлиги нақадар қўпчилиги, ранго-ранглиги, ҳодиса хусусиятлари ҳам бир-биридан фарқланиши, қимматбаҳо тошларнинг минг бир тусда товланиши, олмоснинг асли углерод (кўмир) бўлишига қарамай ҳар қандай металл қотишмаларни кешши ҳақида гапираман, яна фикрга ботун атмосфера-борлиқни ўраб олганимизни, барча тирлик мавжудотларга ҳаёт бахш этишимизни биласиз. Уч-тўрт

Сиздан миннатдорлар! РАҲМАТ!

Хурматли таҳрир! Сизларга йўллаётган ушбу мактубим ўз бурчинини сийқидилдан адо этиб инсон умрига-умр қўшаётган оққўнги шифокорлар ҳақида. Юқоричиқ тумани марказий касалхонасида ана шундай фидойи кишилар хизмат қилаётганликларидан бошим кўкка етди.

Оғир дард укам Тохир Нибёхўжаевни холдан толдирган эди. Уни мазкур шифохонага етқиздик. Бош врач Хайдар Бобохонов, жарроҳлик, жонлантириш бўлимлари бошлиқлари Хикматилла Бегимов, Асқар Қўлматовлар бемор ҳаёти учун соатлаб курашди. Асия Ли, Азиза Рўзибоева, Мастура Эшова, Сурайё Йўлдошева, Гулжамол Нибёбекова каби бири-биридан қаққон, меҳрибон ҳамширалар операция жараёнида ҳам, тузалыш босқичида ҳам тиним билмадилар. Бағри кенг шифокорлар, хозиржавоб ҳамшираларнинг гамхўрликлари туфайли укам яна ўз оиласига соғ-саломат қайтди. Бу масқанда бўлганимизда Гулнора Тулаева, Назира Укибаева, Азиза Салимова, Жапар Қўчибаева, Дилбар Умирбоева сингари орасталик бекаларининг очик чехралиги, ҳар бир беморга самимий муносабатларидан ҳам беҳад мамун бўлдик.

Элимиз саломатлиги йўлида астойдил хизмат қилаётган бу нажоткорларга чин дилдан раҳмат. Уларнинг кўллари ҳеч қачон толмасин.

Феруза НИЁХЎЖАЕВА.

ГАЗЕТАМИЗНИНГ ҚИРҚ ЙИЛЛИК МУХБИРИ

БУТУНГИ кунда мамлакатимизнинг айир кимёгар олимларидан бири бўлган Қудрат Ахмеров бундан 40 йил муқаддам «Тошкент ҳақиқати» остонасини хатлаб, илк хабарлари билан қатнаша бошлаган эди. Ушундан буён унинг муҳим ва муаммоли мақолалари нафақат «Тошкент ҳақиқати», балки, бошқа қатор олимий ахборот воситаларида ҳам босилиб келмоқда. Унинг 250 га яқин илмий ишланмалари, қатор монографиялари, 40га яқин муаллифлик гувоҳнома ва патентлари, дарслик, ўқув қўлланмалари эълон қилинган. Кимё ил-

мининг билимдони, кекса ва тажрибали улабчи, Тошкент кимё технологияси институти кафедра мудири, кимё фанлари доктори, профессор, олий таълим аълочиси, журналистлар уюмчаси аъзоси Қудрат Ахмеров тавалуд топангига 60 йил пўлди. Йирк олим, газетамизнинг фахрий жажонати муҳбири Қудрат Ахмеровни тавалуд топанг кунини билан мувожабат этиб, унга куч-куват, ошлай бахт, ижодий ютуқлар тилаймиз.

Қуйида Қ. Ахмеровнинг навбатдаги мақоласини эътиборингизга ҳавола этаётимиз.

— Ҳа, бу дейман, ўша Кислород билан бириккўлиб, салдам ярим асрдан бери бутун Чирчиқ воҳасини захарлаб қислота ёмғирлари ёғдирганингизни ҳам эслайтиб ўтинг, — луқма ташлади гурун қатнашчиларидан бири. — Гап қўшмай, эшит, машҳур ал кимёгарлардан бўлиш Жобир Ибн Ҳайём бобом мен билан жуда дўст бўлганлар, мени ишга солганлар, ҳар хил тажрибаларга етаклаганлар. Натяжада жажонда биринчи бўлиб Нитрат қислотани олишга муваффақ бўлганимизни биласизларми? Эндиликда бу модда дунё миқёсида миллион тонналаб ишлаб чиқарилмоқда. Унгит санюати полимерлар, динамид, бўёқлар ишлаб чиқаришда асосий хом ашёлардан бири ҳисобланади. Космик кемалар парвозида ҳам муважжиди. Углерод, Крёмний, Фосфор, Галоген-

лар, Олтингурут ва қанча-қанча металллар билан бириккўлимиз борлигига ва унинг ҳисобига ўзим ҳам ета олмаймаман.

Сўхбатга азот қўшилди. — Мен Кислород дўстим билан аралашма ҳолида бутун атмосфера-борлиқни ўраб олганимизни, барча тирлик мавжудотларга ҳаёт бахш этишимизни биласиз. Уч-тўрт

рида тажриба сифатида кўрсатилганидан бу тажриба энди олийгоҳларда ҳам намойиш қилинмаёпти. Негаки мен ва меннинг бирикмалари етишмас эмиз. Мен сизларни янгиликда бохабар қилиб қўйдим. Ўзбекистон геолог олимлари мамлакатимиз тоғ тизимларининг 50 дан ортқ ерида меннинг маълумларим бор қанларни аниқлашди, уларни ишга тушириш зарур деб ўйлайман.

— Бўстонлик тоғлари остиди етавриб, Мишьяккой ҳам эзилиб кетди-ку, гап қилиб Сурмақон, — иш таллаб маълумларни саногий кўп. Фақат ишбилармон акаларимиз, кимёгар олимларимиз яхши технологияларимиздан негадир шу пайтгача дарак йўқ, арзи-до-димишни эшитиб қоларман...

Маъданлар гурунги давом этди. Унда иштирок этиш, дилдан тинглаш, фикр юритиб уларни ишга солиш, халққа хизмат эттириш саноат, қишлоқ хўжалиги, фармацевтика, тиббиёт, иқтисодиётга хизмат қилдириш бизларнинг бурчимиздир. Шогирдларимдан бири «Чинни қўшиш» мақоламни ўқиб, «Домла, чинни ҳам қўшиқ айтадим» деб сўраб қолди. Ҳа, айтади, деб жавоб бердим. Уни Тошкент чинни заводида ишлаб чиқарилган аjoyиб сервисларни, чет элларга чиқарилган ноёб лиёлларни қўлга олиб, чертиб қўришни, жарандор овозини диққат билан тинглашга ундадим. Асли лойдан ишланган лиёлнинг нафис қўришни, пахта тулининг товланиши, «мени қўлингизга олинг, қўшигимни тингланг», — даяётгандек туолишини таъкидлади. Ана ушунда шогирдим «Чинни қўшиш»нинг маъносига тушуниди. Турли металллардан тортиган торлар қўйлабди, буюм ва нафис санъат асарлари эса қўшиқ айтади, фақат қўшиқни тинглай олиш, қўйни эшити олиш даражасига етишувимиз керак. Шу боис ҳар бир кимёвий маълум ёки элемент ҳақида катта-катта китоблар, асарлар яратиш мумкин. Бу ишлар ҳам аста-секин амалга ошадди деб ўмид қилаёмиз.

Қудрат АХМЕРОВ,
кимё фанлари доктори.

МАЪДАНЛАР ГУРУНГИ ОЛИМ УЙЛАРИ

— Бизга ҳам сўз беринг, — сўхбатга қўшилди Платина. Хуллас, сўхбатда ўзининг нималарга қодирлигини гапираган элемент қолмади.

— Менга сўз бермасангиз қаттиқ ҳафа бўламан, — туриб олди Симобой, — барча металллар ичиди битта суюғи мен чиқиб қолганман. Кўп маъданлар ер юзига яқинроқ жойда бўлса, мен нақд тўрт-беш километр чуқурликда «яшайман».

— Узингиз ҳам жуда огирсиз-да, ҳазилнамо гап ташлади Сурмақон. — Мени қадим мисрликлар яхши билитишди. Ахир Фирван сеҳргарлари мендан ясаган илону аждаҳоларни эшитмаганмисизлар, хоҳласангиз «Фирван аждаҳо» тажрибасини кўрсатиб бераман. Бир неча бошли аждаҳоини кўриб ҳаммаларингиз қочиб қолмасангизлар бўлгани. Бир вақтлар мактаб кимё дарсла-

рида тажриба сифатида кўрсатилганидан бу тажриба энди олийгоҳларда ҳам намойиш қилинмаёпти. Негаки мен ва меннинг бирикмалари етишмас эмиз. Мен сизларни янгиликда бохабар қилиб қўйдим. Ўзбекистон геолог олимлари мамлакатимиз тоғ тизимларининг 50 дан ортқ ерида меннинг маълумларим бор қанларни аниқлашди, уларни ишга тушириш зарур деб ўйлайман.

Маъданлар гурунги давом этди. Унда иштирок этиш, дилдан тинглаш, фикр юритиб уларни ишга солиш, халққа хизмат эттириш саноат, қишлоқ хўжалиги, фармацевтика, тиббиёт, иқтисодиётга хизмат қилдириш бизларнинг бурчимиздир. Шогирдларимдан бири «Чинни қўшиш» мақоламни ўқиб, «Домла, чинни ҳам қўшиқ айтадим» деб сўраб қолди. Ҳа, айтади, деб жавоб бердим. Уни Тошкент чинни заводида ишлаб чиқарилган аjoyиб сервисларни, чет элларга чиқарилган ноёб лиёлларни қўлга олиб, чертиб қўришни, жарандор овозини диққат билан тинглашга ундадим. Асли лойдан ишланган лиёлнинг нафис қўришни, пахта тулининг товланиши, «мени қўлингизга олинг, қўшигимни тингланг», — даяётгандек туолишини таъкидлади. Ана ушунда шогирдим «Чинни қўшиш»нинг маъносига тушуниди. Турли металллардан тортиган торлар қўйлабди, буюм ва нафис санъат асарлари эса қўшиқ айтади, фақат қўшиқни тинглай олиш, қўйни эшити олиш даражасига етишувимиз керак. Шу боис ҳар бир кимёвий маълум ёки элемент ҳақида катта-катта китоблар, асарлар яратиш мумкин. Бу ишлар ҳам аста-секин амалга ошадди деб ўмид қилаёмиз.

«Пахта-97»: тажриба ва ташаббус

«БИЗНИ ҲАМ ТЕЗКОРЛАР САҲИГА ОЛИНГ»

ҒАЙРАТЛИ, ёш, етти мучали сог одамнинг, у қайси соҳада бўлмасин, эл-юртига фойда келтиришдаги имкониятлари катта бўлади. Фақат мутасаддилар бу имкониятларни рўйга чиқара билишлари зарур. Бунинг учун эса одамни қизиқтириш, энг муҳими ўз меҳнатидан манфаатдорлигини амалда таъмин этиш керак бўлади.

БўКА туманидаги Гаффор Азаматов номли жамоа хўжалиги пахтакорларига ҳар йилгидек бу йил ҳам кўмаклашаётган ангреник хашарчи жамоалари маъмурияти хўжалик бошқаруви билан маслаҳатлашиб, бунинг йўлини топгандек бўлдилар. Хўжалик пахтазорларида теримда қатнашаётган 5 та жамоанинг ҳар биридан 12 тадан энг кўп терадиган хашарчиларни — ҳаммаси бўлиб 60 кишини танлаб олиб, тезкорлар гуруҳи ташкил этилди. Ҳар якшанба кuni улар ўртасида алоҳида беллашув ўтказилишига келишилди. Хўжалик маъмурияти

билан биргаликда тезкорларнинг бир кунлик терими мусобақаси шартлари ишлаб чиқилди. Жамоалар учун 3 та ўрин, мукофот ва совринлар белгиланди. Шундай қилиб, ўтган якшанба кuni 60 нафар теримчи эрта тонгдан теримчи бошлаб, оқшомда даладан чиқдилар. Яқун гоятда салмоқли бўлди. Улар терган пахта 10 тоннага етди. Демак, (агарда далада ишлаётганлар ўрта ҳисобда 35-40 килограммдан пахта тараётганликларини ҳисобга оладиган бўлсак) 60 тезкор терувчи бир кунда 300 кишининг ишини бажарибди. Бу теримчилар билан ўша

куннинг ўзидаяқ ҳисоб-китоб қилинди. Ҳар бир килограмм терган пахта-лари ҳисобидан 3,5 сўмдан ҳақ олдилар. Боз устига ўша кунги икки маҳал иссиқ овқат хўжалик ҳисобидан қилиб берилди. Бундан ташқари сара ва тезкор теримчилар ҳисобига биринчи ўринни олган жамоа 1,5 минг сўм, иккинчи ўринни олган жамоа 1200 сўм, учинчи ўринни олган жамоа 1000 сўм пул билан мукофотланди. Мукофот пулини тасарруф қилиш жамоа раҳбарлари ихтиёрига ҳавола этилди. Илгорларнинг илғори бўлган уч теримчи ҳам алоҳида тақдирланди. Жумладан, 260 килограмм пахта териб, биринчи ўринни олган Камол Эрбўтаев 500 сўм, 246 килограмм пахта топириб иккинчи ўринни олган Матлуба Эшпўлатовага 400 сўм, 240 килограмм хирмон уйиб, учинчи ўринни

бўлишиб олган Руслан Турдубоев, Лола Эҳсоноваларга 300 сўмдан пул мукофоти берилди. — Мен ақинда хўжаликда бўлганимда, — дейди туман «Халқ овози» газетаси муҳаррири Эргаш Йўлдошев, — ҳақиқатдан ҳам тезкорлар гоятда берилиб, ғайрат ва ҳафсала билан пахта тараётганликларининг гувоҳи бўдим. Мазкур тажриба билан бошқа теримчилар ҳам қизиқиб қолишди. Айрим жамоаларнинг хашарчилари «Бизни ҳам тезкорлар саҳига олинглар», деб талабдор бўлиб чиқа бошдилар. Шунинг учун ҳам бу тажриба ва ташаббусни бошқа хўжаликларда ишлаётган хашарчи жамоалар ўртасида ҳам кенг ёйиш мўлжалланмоқда. **Носир ИСАЕВ.**

БАРАВАР БАЖАРИШДИ

КўП йиллардан бери Музаффар Султонов бошлиқ бригада Юқоричирик туманидаги Ийк ота жамоа хўжалигида илғорлики қўлдан бермай келмоқда. Пахтакорлар 78 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28,3 центнердан ҳосил олиб, йиллик режани адо этишди. Улар билан баравар режа бажарилгани ҳақида маълумот берган мусобақадор Кан Василлий бошлиқ бригада эса 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан олинган ҳосил 28,1 центнерни ташкил этди. Ҳар иккала жамоада ҳам терим қизгин бормоқда. **Саидвали ҲАСАНОВ.** Шу тумандаги «Гулстон» корпорациясининг Шоир Ҳамидов бошлиқ бригадаси ҳам маррага етди. Бу ерда ҳар гектардан 32,4 центнердан ҳосил олинди, давлатга 324 тонна пахта топширилди. **Латифжон МАНСУРОВ.**

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ЎЗБЕК АДРАСИ ВА ШОЙИСИ ЛОНДОНДА

XIX асрнинг ўрталарида тўқилган жозибадор ўзбек адрасию шойиси, шунингдек, пахта матоларидан тайёрланган эркак ва аёлларнинг юзга яқин чопонлари ҳамда афсонавий сўзаналар урин олган мазкур кўргазма англияликларда чексиз ҳайрат уйғотмоқда. Эйтиборга лойиқ томони шундаки, Шарқнинг қадим санъати ҳатто ҳозирги мураккаб компьютерлар даврида ҳам ғарбликлар учун тарихий сирлигини йўқотмаган.

Йиллаб кўзларининг нурини тўқиган-ку. Энг ҳайрон қоларли томони — уларнинг шу қадар табиий сақланганини айтмайсизми, — деди Умар ога суҳбатимиз давомида. Дарвоқе, эшитишимча, Ипак йўлидан келтирилган ўзбек адраси ва шойиларининг тарихи ва қиммати тўғрисида Ғарба кўплаб асарлар ёзилган. Бу мавзуда ҳозир ҳам илмий изланишлар олиб борилаётган экан.

Ўзбекистон ва жаҳон

Кўргазмадаги шохона либослар, табиий матолардан ишланган саноксиз тарихий кийим-кечаклар ва ранг-баранг тақинчоқлар асли ҳолини шу қадар сақлаганики, уларни томоша қилган ҳар қандай инсон, қайси миллатга мансуб бўлишидан қатъий назар, қойил қолиши сўзсиздир. — Биз буларнинг барчасини ўн йилдан ортик давр мобайнида Шарқ бозорларини айланиб йиққанмиз, уларнинг ҳар бирини ўз уйимизда кўз қорачигидек асраймиз, — деди кўргазма раҳбари жаноб Умар Масъум бизга ўз коллекциясини намойиш қила туриб. — Либос ва матоларимиз ўзбекларнинг асрлар оша ривожланган матога беизак бериш санъатининг нақадар олий даражада тараққий этганидан далолат беради. Ўзбек тилида эркин сўзлашувчи Умар Масъум ўзини афғонистонлик туркманлардан деб таништириб, ўша жойлардаги ўзбеклар билан бирга улгайганман, қолаверса, рафиқаннинг оналари ўзбек, дея илова қилди. Аслида Умар ога бу сўзлари орқали ўзининг ўзбек миллати ва маданиятига бўлган эътиборини ифода қилмоқда.

Хуллас, Буюк Британия пойтахтида Умар Масъумнинг XIX аср ўзбек адраслари ва шойилари кўргазмаси муваффақиятли давом этмоқда. — Шу йил октябрь ойининг охирида дастлабки кўргазмамизни якунлаймиз. Мақсадим тез орада Ўзбекистонга бориш. У ердан келажакда кўргазмалар учун янги аънавий матолар ва миллий кийим-кечаклар келтириш ниятидаман, — деди У.Масъум суҳбатимиз якунида. **Беруний ОЛИМОВ, «Жаҳон» ахборот агентлиги, Лондон.**

Қишлоқ корхоналарида

КУНИГА 12 ТОННАДАН

ҚУЙЧИРИК туманидаги савдо-тайёрлов ишлаб чиқариш корхонаси жамоаси аҳолига нон маҳсулотлари етказиб бериш ҳажмини муттасил кўпайтириб, сифатини яхшилаб бормоқда. Шу мақсадда корхонада технология тақомиллаштирилиб, эски асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилишти, ишчи-хизматчиларнинг малакаси оширилмоқда.

ни тайёрлаш ҳам йўлга қўйилди. **Ушбу суратларда илгор нонвойлар — 17 йилдан бери шу даргоҳда ишлаётган Г. Галавуддинова ва унинг шогирди А. Хусанбоевани (пастда) ҳамда нон қолипловчиси Д. Мавлоновларни кўриб турибсиз.**

М. МАХМУДОВ, Д. АҲМЕДОВ олган суратлар.

Пахта йиғим-терим мавсуми бошланиши олтидан бу ерда кенг ҳажмда таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Натижада корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати кунига 29 тонна нон тайёрлашга етказилди. Меҳнатқашлар дастурхонига етказиб берилган нон маҳсулотларининг катор янги турларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Туркияча чуррак, «Мойчечак», оби-нонлар шулар жумласидандир. Корхонада катор бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини тайёрлаш ҳам ўзлаштирилди. Бунда истеъмол бозори, унинг талаб ва эҳтиёжлари ўрганилди. Шу туфайли бу ерда турман қишлоқ хўжалигида етиштирилган савабот ва меваларни қайта ишлаб, улардан консервлар тайёрловчи қувватлар ишга туширилди. Бундан ташқари, яқинда музқаймоқ ишлаб чиқарила бошлади. Қисқа вақтда ундан уч тоннаси савдо шохобчарига етказиб берилди. «Тошкент» минерал суви-

Тадбиркорлар ҳақида ҳикоялар

РАҲМАТ СИЗГА, АСРОРБЕЙ!

ҲАСАНБОЙЛИК Асрорбой ака Нигматовни сўраганимиз: Тошкандик жойини у жаннатга айлантирган, ҳам ҳосилотлик, ҳам муҳандислик илминини яхши эгаллаб олган фидойи инсон, миришкор деҳқон. Мен танишларимдан бу гапларни эшитган, «Хасанбой» жамоа хўжалигига йўл олдим. Тадбиркорнинг ишлари билан қизиқиб танишдим. Асрорбой ака 1972 йилдан буён ижарага олган 2,5 гектарлик майдонда ҳар йили деҳқончилик қилади. Эртаги помидор ва лимон, турфа гуллар етиштиради. Сара кўчатлар тайёрлаб беради. Бир гектарга яқин иссиқхонадан гоятда самарали фойдаланади. У киши фақатгина деҳқончилик билан қифояланиб қолаётгани йўқ. Иссиқхонага яқин жойда қаровсиз қолиб кетган ҳаммом ва машина хизмат уйи бор эди. Уларни қимматли савдоси йўли билан сотиб олди. Қайта таъмирлашга киришди, айни пайтда 2 та тивук дастгоҳи ўрнатиб қўйди. Сартароҳона ҳам ишга тушмоқда. Шунингдек, телевизор, радио таъмирлаш, пойфазалини тузатиш

устaxonаларини ҳам очиб ниятида юрибди. — Бунга қарангки, — дейди Асрор ака, — қишлоғимизда ҳатто видеокамерани ҳам турман қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқарила бошлади. Қисқа вақтда ундан уч тоннаси савдо шохобчарига етказиб берилди. «Тошкент» минерал суви-

— Асрор ака боғчамизни оталикка олганлар, — дейди у, — нимаики ердан сўрасак, йўқ демайдилар. Қичкинтойларнинг кўнгли нозик бўлади. Биз уларни хурсанд қилсак, биримиз икки бўлаверамиз, дейдилар. 8-Март байрамида ходимларимизнинг хурсанд бўлишганини айтмайсизми? Жуда кўп аёлларга фирма номидан соғва-саломларни ўзлари улашиб чиқадилар. Турфа гуллар тақдим этидилар. Қишлоқда қурилиши тугалланмай чала қолиб кетган мактаб бор. Агар бу ерда иш бошланса 15-20 тонна цемент биздан, дейди Асрор ака. Тадбиркор бир сўз айтгани, ният қилгани, уни амалга ошириш пайидан бўлади. Утган йили у 40 та кўй сотиб олди. Ҳозир уларнинг сони 75 тага етди. У киши қўйчиликни ривожлантириш билан бирга ситирлар сотиб олиб, кўпайтириб уларнинг маҳсулоти ҳисобига қичик ва қўшма корхоналар ташкил этишни ҳам орзу қилиб юрибди. Ҳусусий фирмада ҳозирча 15 киши меҳнат қилади. Угли-

Воқеалар тўлақинида

ЭЛЧИХОНА ЁПИЛДИ
СЯНГАН. Хитой ҳукуматининг қарорига кўра, бу ерда фаолият кўрсатаётган Либерия консулхонаси ёпилди. Сянган Хитойнинг ҳукумати шуғулланади. Шунинг билан, бу ерда фақат Пекинда элчиҳонаси бўлган мамлакатларнинг консулхонасини очиб қўриб қолдирилган. Либерия билан эса Хитой ҳукумати дипломатия муносабатлари бўлди.

рени тўхтатган. Сабаби, Либерия Хитой ва Тайванни алоҳида мамлакатлар, деб эътироф этиб, Пекинда ҳам, Тайбейда ҳам ўз элчиҳонасини очган эди. Сунгги вақтларда Сянганда Жанубий Африка республикаси, Коста-Рика ва Доминикан республикасининг консулхоналари ёпилди.

НОРОЗИЛИК РАДДИЯСИ
ДЕХЛИ. Ҳиндистон ҳукумати Жамму ва Кашмир вилоятида Покистон аскарлари томонидан амалга оширилган бузғунчиликлардан жиддий таъвишда эканини маълум қилиб, Покистон ҳукуматига қаттиқ норозилик билдирди. Деҳли матбуотининг ёзишича, Ҳиндистон ташқи ишлар вазирлиги Покистоннинг Деҳлидаги элчиҳона нота юборган ва бу ҳодиса учинчи бор тақдорланаётган. Маълумотларга қараганда; Ҳиндистоннинг Покистон билан чегара-лашган ҳудудлари Покистон аскарлари томонидан ўққа тутилиб турибди. Кунга кеча ана шундай тажовуз натижасида уч нафар Ҳиндистон фуқароси ҳалок бўлди.

ДОВУЛ КҮРБОНЛАРИ
МЕХИКО. Мексика жанубида «Паулина» довули тўғрисида катта фалокатлар содир бўлмоқда. РАТА—ТАСС ахборот маъкамасининг маълум қилишича, мамлакат ҳукуматининг оғохлантирилган қарамай, Акапулко номли сайёҳлик мажмуида дам олаётганларнинг айримлари зарур эҳтиёт чораларини қўрмаган. Натижада кучли сув тошқини ва кўчклар туфайли 15 киши ҳалок бўлган. Маълумотларга қараганда, «Паулина»нинг марказида шомол тезлиги соатига 200 километрга етмоқда. Бунинг натижасида сув тошқини юзга-га қелиб, айрим турар жойлар 1,5 метрга сув остида қолибди. Тоғ ва адирлардаги кўчклар электр ва алоқа тармоқларини издан чиқармоқда.

ҚОЧОҚЛАР АҲВОЛИ ОФИР
ТЕХРОН. Эрон раҳбарияти Туркия ҳукуматини Ироқ шимолидаги жанговар ҳаракатларни тўхтатишга даяват қилди. Маълумки, бундан уч ҳафта аввал Туркия армиясининг 15 миң кишилик ҳарбий бўлинмаси танклар ва ҳарбий авиация билан Ироқ шимолига киритилган эди. Бирок, бу ерда бўлиб ўтган жанглар натижасида кўр қочқинларнинг сони тобора кўпайиб, улар Эрон чегараси томон йўналиш босади. Бу қочқинларни қабул қилиш

эса Эрон учун анча қийин келадди. Чунки, Эрон ташқи ишлар вазирлиги вакили Махмуд Мухаммадийнинг таъкидлашича, «Қишга эътибор қилиб, озиқ-овқат ва бошқа зарур моддалар таъминоти эса оғир аҳволда». Маълумотларга қараганда, ҳозир Эронда 2 миллион қочқин кун кечирмоқда. Уларнинг 600 минги Ироқдан, 1,4 миллиони эса Афғонистондан келган. А. Кажегелдиннинг истеъфосини тасдиқлаш билан бирга, Қозғистон Президенти Н. Назарбоев янги Бош вазир лавозимига Нурлан Балғинбаев номзодини таъясин қилди. 49 ёшли Н. Балғинбаев шу вақтгача «Қазақойл» нефт компаниясига раҳбарлик қиларди. **(ЎЗА).**

БОШ ВАЗИР ИСТЕЪФО БЕРДИ
АЛМАТИ. Қозғистон Бош вазирини Акежан Кажегелдин истеъфого чиқди. Айни пайтда хорижда даволанаётган А. Кажегелдиннинг истеъфоси мамлакат президенти Н. Назарбоев томонидан тасдиқланди. Қозғистон конституциясига мувофиқ, Бош вазир истеъфого чиққаннан сўй, ҳукумат ўз ваколатини йўқотди ва унга янги аъзолар сайланди. Бирок, Президент фармонида буюнди, янги ҳукумат аъзолари сайлангунга қадар Қозғистонда А. Кажегелдин раҳбарлик қилган Вазирлар Кенгаши иш юритиб туради. **Эркин ЭСИРГАДИЕВ.**

АЛЛОМАЛАР ФАҲРЛАНГАН ЮРТ

ВОҲАМИЗ тарихига назар ташласак, миллоддан аввалги 6-4 асрларда Қорасув, Салор, Жўнарқ екаларида (Шоштепада) ilk кишлоқлар қурилганлигига гувоҳ бўламиз. Миллоддан аввалги 3-аср ва миллодий 3-асрларда Қадимий Чоч вилояти ташкил топди ва Қанг (Кангю) давлати ҳукмронлик қилди. Миллоддан аввалги 2-1-асрларда Шоштепада қадимги шаҳарлар белгиларини қуриш мумкин. Милодий Y-VIII асрларда Чоч, Шош, Шошкент, Бинкат, Банокат деб аталган воҳа XI асрдан бошлаб Тошкент номини олган, уша даврлардан мерос бўлиб қолган вилоятимиздаги тарихий манзилгоҳларнинг номи бутун дунёга кетган. Қадимий манзилгоҳлар, шаҳар ва кишлоқлар ҳаробалари, қонлар, қабристонлар, мудофаа ва сув иншоотлари шулар жумласидандир. Ушбу ҳудудда палеолит даврига оид Охангароннинг Қўлбулоқ мақони яқиндаги Қизиломасой, Қўшсой ёдгорлигидан қадимги тош қуроллар ясалган устаконалар топилиган. Булар миллоддан аввалги 400-300 минг йилларга алоқдордир. Мустъе даврига оид манзилгоҳлар (миллоддан аввалги 120-40 минг йиллар) Обираҳмат горидан, Хўжакент кишлоғи яқиндан (Бўстонлик археология гуруҳи томонидан), Чирчиқ воҳасидаги Қорақамиш ва Шўралисойдан топилиган.

Қадимий маданият турдонаси санъатини Янгиёул шаҳри яқинидаги Ковунчи маданияти миллоддан аввалги 2-ва миллодий 6-асрга оиддир. Академик Ю. Ф. Буряков ва бошқаларнинг эътирофи эътиборига, янги эрнинг 1-минг йиллиги урталарида бу вилоят эфталитлар давлати тарихига кирди. Тошкент вилоятидаги қўп сонли майда-майда феодализмнинг иккита давлат, маркази Тошкент бўлган Чоч ҳамда маркази Охангарон дарёси қирғоғида, ҳозирги Олмалиқдан шарқда жойлашган Тункент бўлган Илок давлатларига биланган. Бу давлатларда қўлаб истеҳкомли қарлар вужудга келган. Қадимий манбаларда Чочни минг қалъадан иборат дейилиши беҳис эмас... IX-X аср Шарқ географлари Шош ва Илоқда 30-40 тага-ча шаҳар бўлганини қайд этишди. Бу ерда ҳунармандчилик-кулоличилик, шимшозлик, қон қазиб ишлари ва металл буюмлар ясаш, тўқимачилик, теридан буюмлар қилиш ва ёғочсозлик ривож топган. Охангарон дарёсининг қуйи оқимидаги Қанқа ҳудудини энг қадимги шаҳарлардан бири бўлиб, у миллоддан аввалги 3-2 асрларда мавжуд эди. 1-асрга тааллуқли шаҳарлар Шоҳруҳия, Охангарон-Оққўрғон оралиғидаги Киндиктепа ва Ковунчипаллардир. Тошкент ҳокимининг танга пуллари ҳам шу ерлардан топилиган. Шунингдек, Илок-Тункент шаҳар ҳаробалари, Занги ота, Амбар биби, Хўжа Аҳрор макбаралари, Шоҳруҳия шаҳростони, Амир Темирнинг Чиноздаги кечуви,

Бобур тепа, Бурҷмулла, Хўжакент гори ва ҳаробалари, Қоранкултепа, Сурон ота, Болзоркултепа, Келишлиоттепа, Қулоқчинтепа, Байқўрғон ва Оқ ота, Мингўрик, Паркент ҳаробалари, Садоқаттепа, Қўшилиш, Кампирдувал, Йикота, Хисорактепа каби ва яна юзлаб тарихий маконларимиз борки, булар вилоятимизнинг жонли тарихи, ўтиши ва ҳатто бугунги кунги ҳамдир. Бундай маданий меросимиз воҳамизнинг жаҳон тарихида ва цивилизациясидаги ўрни ва аҳамиятини белгилаб беради. Бунга турли давлат олимлари берган юксак баҳолар ҳам гувоҳдир.

Шунингдек, Бўстонлик туманидаги Жарбоши Авлиё, Авлиё сой, Нурак ота тепа, Пайғамбар ота, Қори имом мазорини, Оқсоқ ота, Сиҳжик кишлоғидаги Яловлик мазор, Ҳазрати мулло мазори, Юқоричирчиқ туманидаги Саксон ота, Охангарон туманидаги Шоабдумалик бобо, Карвон сарой, Сардоба, Орашон бува, Пскент туманидаги Қирққизобод, Бугзиен ота, Ялонғоч ота, Беқобод тумани (Тақачи кишлоғи)даги Қизил мазор, Қора мазор, Уртачирчиқ туманидаги Сайид Маҳмуд валий, Аҳмад Саҳоба, Узон ота тепа, Анғор кишлоғидаги Жумиш қози тепа, Зангиота туманидаги Абжал бобо, Садиқ ота, Сайид ота, Янгиёул туманида-

Вилоятимиз тарихини биламизми?

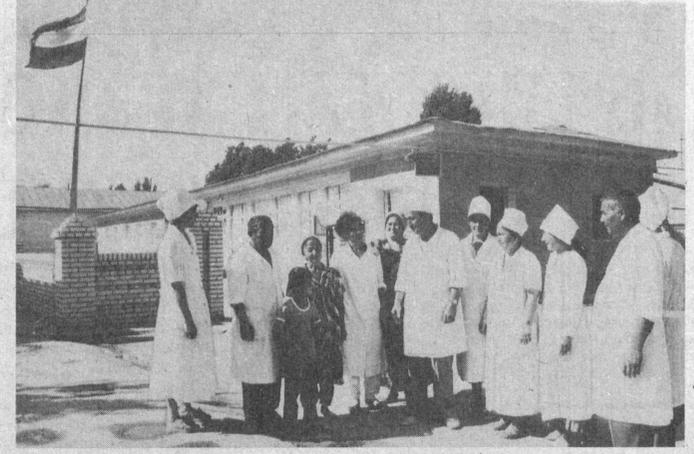
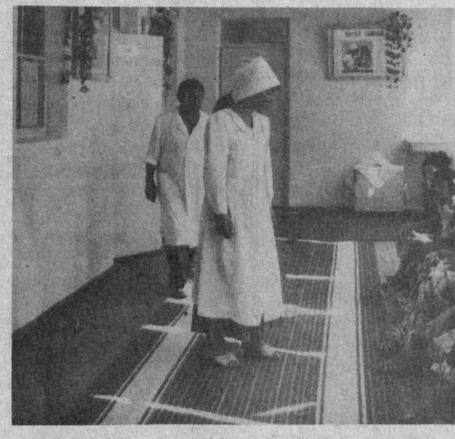
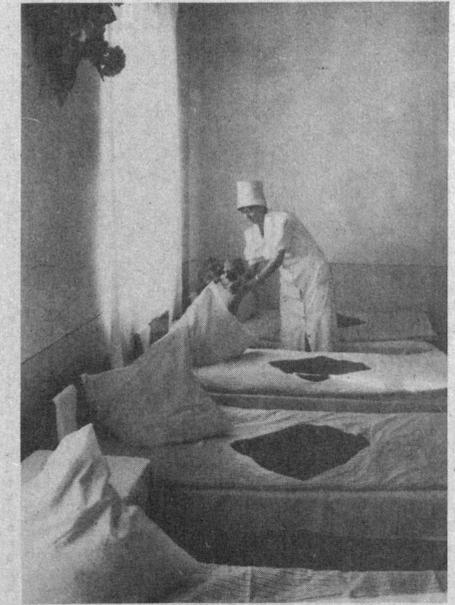
ги Имом Султон бобо, Паркент туманидаги Заркент, Авлиё ота, Богзиёнот, Лочин бобо, Бука туманидаги Шохид мазор, Чиноз туманидаги Сайидбаттолғоий, Оққўрғон тумани (Шоҳруҳия)даги Шомин қори, Тошкент туманидаги Айри ота, Олмалиқ шаҳридаги Парпи ота, Қул ота, Қорихона, Анғрен шаҳридаги Эрвали тепа каби тарихий манзилгоҳлару, муқаддас маконларимизнинг тарихини ўрганишимиз жуда-жуда муҳимдир.

Вилоятимиз иқод аҳли Шоший, Чочий, Илоқий, Банокатий, Тошкандий таҳаллуслари билан қалам тобратдилар, вилоятимиз, қолаверса мамлакатимиз маънавиятини ривожига муносиб хисса қўшдилар. Диний ва дунёвий фан намойндалари жаҳонга танилди. «Буюк ипак йўли» харитасидан жой олган Шош-Чочда фалсафа, адабиёт, таворих, қонуношуслик, мусиқа, табобат, фалакиёт, риёзиёт илмлари ўз хиссасини қўшган соҳиб каромат ва олим Раббонийлар етишиб чиқдилар, ўлкаимиз маънавияти ва маърифати ривожига муносиб улуғ қўшдилар.

Х а с р д а и ж о д э т г а н ф и х ш у н о с о л и м А б у Б а қ р М у ҳ а м м а д и б н А л и и б н И с м о и л а л - Қ а ф ф о л а ш - Ш о ш и й ш а р ʼий и л м л а р у с т о д и бў л и б , у н и н г « Қ о з и о д о б и » а с а р и м а ш х у р бў л г а н . А л Қ а ф ф о л (Қ у л ф ч и) б у з о т и н ʼий л а қ а б л а р ʼи э д и . Н е г а - р а , З а н г и о т а , А м б а р б и б и , Х ў ж а А ҳ р о р м а к б а р а л а р ʼи , Ш о ҳ р у ҳ и я ш а ҳ р о с т о н и , А м и р Т е м у р н ʼин г Ч и н о з д а г и к е ч у в и ,

Филем намойиш қилинишидан олдин унинг ижодкорлари сахнадан жой олдилар. Режиссёр Хотам Фаизиев мустақиллик шарофати билан кейинги йил-

Муроджон МИРЗАЕВ.

ИНСОН манфаатлари йилида вилоятимизда қатор қишлоқ шифокорлик пунктлари очилди. Суратчи муҳбиримиз Даврон Аҳмад тасвирга туширган бу лавҳалар Тошкент туманидаги Фйёс Умаров номи жамоа ҳўжалигида иш бошлаган ана шундай муассасалардан бирининг фаолиятига бағишланган. Шинам, кўркам, ораста бу муолажа даргоҳида шифокор, ҳамширалар учун ҳам, беморлар учун ҳам барча қулайликлар мавжуд.

ОПИС ТАРИХ САҲИФАСИДАН...

СЕВИМЛИ ёзувчимиз Абдулла Қодирининг «Мозийга қайтиб иш қўриш хайрли» деган таъбири бугунги ўзбек киночилари ва драматургларига дастак бўлаётир десак, янглишмаймиз. Яқин йиллар ичида ёрқин тарихимизнинг бизга унча маълум бўлмаган саҳифаларидан сўзловчи бир қатор кинофильмлар, видеофильмлар ва сахна асарлари яратилдики, миллий ўзлигимизни англашимизда бу асарларнинг ўрни беқийсдир.

Куни кеча пойтахтдаги Алишер Навоий номи санъат саройида режиссёр Хотам Фаизиевнинг «Марғиёна» номли янги фильми томошабинлар ҳўқмига ҳавола этилди.

Фильм намойиш қилинишидан олдин унинг ижодкорлари сахнадан жой олдилар. Режиссёр Хотам Фаизиев мустақиллик шарофати билан кейинги йил-

таъкидлади. Хусусан, «Марғиёна» фильми ҳам ана шу саъй ҳаракатлар мевасидир, деди у.

«Марғиёна»даги асосий воқеалар Ислом дини жорий этилишидан аввалги вақтларда қадимий шаҳарларимиздан бирида бўлиб ўтади. Широқ, Тўмарис каби халқ қаҳрамонлари ҳаётидаги афсоналарга ўхшаш бу асарнинг ҳам асосий ғояси ватан учун, уни босқинчилардан озод қилиш учун бўладиган кураш мавзусидан иборат. Фильм сценарийси афсона асосида яратилган бўлса ҳам томошабинларга катта маънавий озуқа беришига шубҳа йўқ. Чунки фильмдаги етакчи ролларни Хайрулло Саъдиев (масҳаробоз), Низом Тулаҳўжаев (Хон), Фотих Жалолов (рассом) каби иктидорли актёрлар қиймга етказиб ўйнашган.

АБДУЛАЗИЗ РАЙМОВ.

Об-ҳаво

КУЗГИ ПАЛЛАЛАР

Айни кунларда табиат тез-тез турланмоқда. Гидрометеорология марказининг хабарига кўра, 15-19 октябрь кунлари пойтахтимиз ва Тошкент вилоятида об-ҳавонинг ўзгарувчан бўлиши кутилади. Дастлабки кунларда тоғли туманларда қисман ёғингарчилик ёғиши, ҳарорат кечалари 7-12, кундуз кунлари эса 22-27 даража атрофида илиқ бўлиши кутилмоқда.

Тошкент вилояти ҳокимлиги жамоаси вилоят Халқ таълими бошқармаси бошлиғи Олег Аҳмедович Тожиевга волидаи муҳтарамаси **Антонина Андреевна ТОЖИЕВ**нинг вафот этганини муносабати билан чўқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент вилояти халқ таълими бошқармаси, вилоят педагог ҳодимлар малакасини ошириш институти меъруз жамоалари, таълим ва фан ҳодимлари қасаба уюшмаси вилоят қўмитаси вилоят халқ таълими бошқармаси бошқари Олег Аҳмедович Тожиевга онаси **Антонина Андреевна ТОЖИЕВ**нинг вафот этганини муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

ЕТУКЛИК МУВАФФАҚИЯТ ОМИЛИ

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТНИ КўПГИНА ХАЛҚЛАР АЗАЛДАН АРДОҚЛАБ КЕЛГАН

Қадимги Юнонистонда жисмонан яхши етилмаган ўсмирларнинг олий маълумот олишга ҳақлари йўқ эди. Лев Николаевич Толстой 65 ёшида велосипед мишини ўрганди, 70 ёшда қонькида югура оларди, 80 дан ошганда ҳам ўзининг Делир лақабли отига миниб, ҳар кун 20 чакирим йўл босар эди. Инглиз Женкинс 100 ёшида ҳам оқимга қарши яхши сузурди. Жисмоний жиҳатдан жуда яхши етилганлардан бири Искандар Зулқарнайдир. У болагидеядак Троя урушининг қаҳрамони Ахиллесга тақлид қилиб Боефтор бўғозидан сузиб ўтган, ўсмирлигида ёввойи отни (Буцефални) қўлга ўргатган, найза иргитишга жуда уста бўлган. Рус саркардаси Александр Суворов ниҳон, заиф бўлиб тутилган. У тинмай жисмоний тарбия, спорт билан шуғулланиб бориши сабабли армияга бош бўлди. Альп тоғларини босиб ўта олди. Суворовгача Альп тоғларидан Ганнибал, Наполеон ўтган эдилар. Лекин улар жуда ёш, навқирон эдилар. Суворов 70 га кирганига қарамай бу галабага қандай қилиб эришди? Ажойиб саркардалик истеъдодиға эға бўлгани учунгина эмас, балки ўзини мудом чинқитириб боргани учун ҳам сазовор бўлди. У муздан очилган тешиқдан сувга тушиб чўмила олар эди. Узоқ умр кўрган улуғ рассом Илья Репин уйқудан уйғонганида баъзан қаработига қор уриб турган бўларди, у ҳаммиса деразаларини очиб ухларди. Мана, жисмоний тарбия инсон учун нақадар улкан ютуқлар келтиришининг омилларидан бири.

Р. ҲАМИДОВ тайёрлаган.

ТОПҚИРЛИК МАШҚИ

Алиш муштарийлар! Қуйида таърифланган сўз ва номлар саккиз ҳарфи бўлиб жавоблар шаклида белгиланган хонадан соат мили йўналишида ёзилди.

1. Муайян математик масала ёки мисолни ечиш усуллари мажмуини ифодаловчи, ўрта аср Марказий осийлик риёзиёт олимидан келиб чиққан атама.

2. Ахлоқий-таълимий мазмундаги, шарқ халқлари орасида кенг тарқалган «Қобуснома» асари муаллифи.

3. Алишер Навоийнинг «Ҳамса» асари достони бош қаҳрамони, адолатли шох тинсоли.

4. Шарқ мўмтоз назмига ҳос шеърят тури.

5. «Алломичи» ўзбек халқ қаҳрамонлик достонидаги образлардан бири.

6. Танаси қаттиқ, тўқ рангли сербарг дарахт.

7. «Рисолаи мусиқий» асари муаллифи, XVI асрда яшаб ўтган мусиқашунос олим, шоир ва бастакор.

8. Ўзбек шеърятинида қасида жанрига асос солган XV аср мўмтоз шоири.

9. «Улуғбек мадҳи» асари муаллифи.

10. Зейнаб буюмлари тайёрлашда ишлатиладиган қимматбаҳо тош.

11. XV аср охири XVI аср бошларида яшаб, ижод этган Урта Шарқ тарихини «Ҳабиб ус-сийар» («Турмуш тавсифлари дўсти») асари муаллифи, Бобур замонаси.

12. Бино, иншоот остига таянч учун қурилган мустаҳкам асос.

13. Қонунга тўлиқ амал қилиниши устидан давлат назорати олиб борувчи давлатчи ҳодим.

14. Ҳаводан енгил учиб қурилмаси, ҳаво шари.

15. «Мухаббатнома» асари билан номалиққа асос солган XIV аср мўмтоз шоири.

16. Марказий осийлик олим «Девону лутунити турк» — туркий халқларнинг қомусий асари муаллифи.

17. Қорақалпоғистондаги шаҳар.

Фозилжон ОРИПОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / **ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ**

Муассис: **ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ**

Бош муҳаррир: **Фатҳиддин МУҲИДИНОВ**

Манзилимиз: **700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.**

Телефонлар: **хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48; Эълонлар: 33-99-15, 36-57-27.**

• Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реқлама ва эълон берувчилар масъулдир.